

Алмази, золото, нафта і Путін: чому Венесуела хоче анексувати частину Гаяни

Фото: Факти ICTV

Опубліковано: Алмази, золото, нафта і Путін: чому Венесуела хоче анексувати частину Гаяни // Факти ICTV. — 2023. — 7 грудня. <https://fakty.com.ua/ua/svit/20231207-almaz-y-zoloto-nafta-i-putin-chomu-venesuela-hoche-aneksuvaty-chastynu-gayany/>

Анастасія Кожушко, редакторка стрічки

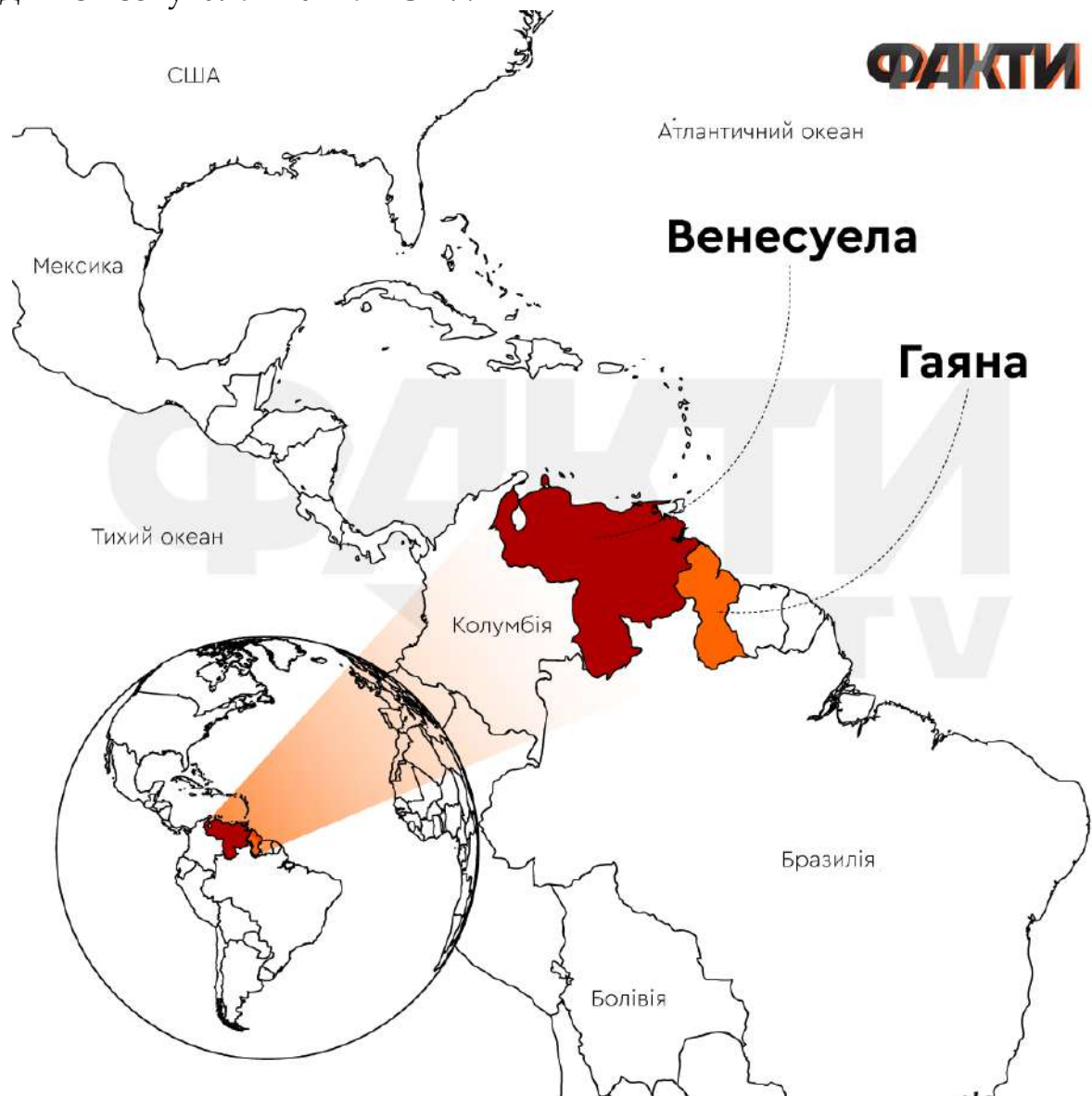
Ввечері 6 грудня невизнаний президент Венесуели Ніколас Мадуро заявив про анексію регіону Гаяна-Ессекібо й оголошення західної частини Гаяни новим 24-м штатом його країни.

Президент Венесуели наказав розробити закон про визнання нового штату — Гаяна-Ессекібо, де англомовним жителям будуть видавати венесуельські національні паспорти.

Він також наказав компаніям почати видобуток корисних копалин і нафти в регіоні, багатому ресурсами, а також створити там спеціальний військовий підрозділ.

Після такої заяви президент Гаяни Ірфаан Алі звернувся по допомогу до ООН та США.

Чому та коли розпочався венесуельсько-гаянський територіальний конфлікт. Чим важливий регіон Гаяна-Ессекібо та як будуть розгортатися події – з'ясовували Факти ICTV.

Карта: Факти ICTV

Венесуела проти Гаяни – причини конфлікту

Конфлікт між Венесуелою та Гаяною триває з кінця XIX століття, розповідає історик **Павло Гай-Нижник**. Тоді Венесуела вже оголошувала свої претензії на територію ще британської Гаяни після того, як там були виявлені поклади золота та алмазів.

– У 1899 році Міжнародний арбітраж в цій суперечці виніс рішення на користь Британії. Тому що тоді ця територія ще належала Британії, тож конфлікт було владжене, – сказав він.

Однак у 1962 році, за чотири роки до отримання Гаяною незалежності від Британії, Венесуела знову почала зазіхати на території

на захід від річки Ессекібо – це територія приблизно у 160 тис. кв км (тобто $\frac{3}{4}$ території Гаяни).

– Такі претензії висувалися кожним президентом Венесуели до Гаяни, – підкреслив експерт.

Причиною нещодавніх заяв нинішнього самопроголошеного президента Венесуели Ніколаса Мадуро послужило те, що на цій території Гаяни знайшли нафтові родовища.

– У 2019 році у Гаяні було виявлено великі нафтові родовища, зокрема й у її територіальних водах. За три роки економіка Гаяни зросла більш як на 40%. А у Венесуелі, чия нафтова промисловість близько до краху та катастрофи, через корупцію та погане адміністративне керування є криза фінансова та економічна, – каже Павло Гай-Нижник.

Чим важливий регіон Гаяна-Ессекібо

Кооперативна Республіка Гаяна — країна в Південній Америці. На півночі вона омивається Атлантичним океаном, на сході межує із Суринамом, на півдні та південному сході — з Бразилією, а північному заході — з Венесуелою.

Гаяна має багаті родовища бокситів і золота. Окрім того, тут видобувають алмази, а з 2019 року — нафту. Усі нинішні нафтові родовища розташовані на схід від річки Ессекібо.

Гаяна: населення та Сили оборони

Площа Гаяни — 214 969 кв. км. Столиця і найбільше місто — Джорджтаун. Офіційна мова країни — англійська. На південноамериканському материку Гаяна — єдина англомовна країна і єдиний член британської Співдружності націй.

Згідно з переписом населення 2002 року, чисельність населення Гаяни становила 751 223 жителів. Більшість її мешканців — гаяно-індійці та африканці.

– Збройні сили Гаяни, з огляду світові процеси та армії – надзвичайно маленькі. Вони становлять близько 12 тис. осіб. Це всі разом: і Сили оборони Гаяни, і народна міліція, і Національна служба безпеки, – каже історик.

Венесуела: населення та Збройні сили країни

Боліваріанська Республіка Венесуела розташована на півночі Південної Америки на узбережжі Карибського моря. Вона межує на сході з Гаяною, на півдні — з Бразилією, на заході — з Колумбією.

Населення Венесуели становить близько 30 млн людей — це переважно європейці, індіанці та африканці.

Армія Венесуели перевищує армію Гаяни приблизно у 15 разів, не враховуючи рівня підготовки.

– Венесуельська армія має досвід боротьби з комуністичним підпіллям, бойових дій як в джунглях, так і поза ними, бо там були збройні сутички й громадянська війна. Тобто рівень підготовки венесуельської армії значно вищий, ніж гаянської. Тому очевидно, що Гаяні буде потрібна міжнародна допомога, – додав експерт.

Що буде далі між Гаяною та Венесуелою

Історик зазначає, що підстав для військового вторгнення Венесуели у Гаяну немає. Проте Мадуро спробує “підірвати” ситуацію в країні зсередини за допомогою колаборантів, сепаратистів та етновенесуельців.

– Етноприналежність в цьому регіоні досить відносна, тому що це все держави, створені штучно шляхом колоній, що може зіграти на плюс. Проте надія на різку та рішучу заяву західних демократій, особливо тих, хто близько — це США. А другий фактор — чи наважиться Мадуро на такий крок. Я гадаю, що ні тому, що у Венесуелі є внутрішня опозиція. Мадуро — не визнаний президент, і це може підірвати стабільність в самій Венесуелі, – наголосив Гай-Нижник.

Як Путін причетний до загострення конфлікту між Венесуелою та Гаяною

Схема розвитку подій між цими двома країнами повністю повторює “сценарій Путіна” щодо анексії інших територій. Зокрема, у Грузії, Молдові, а також Україні.

– Безумовно, путінська дипломатія зробила свій внесок. Ми знаємо про тісні взаємини Путіна з Мадуро і путінської дипломатії та економіки з венесуельцями. Це, безумовно, рука Москви, яка вдягнена в пальцівки венесуельських історичних претензій. Друге — це, звісно, політична акція з відволікання уваги від України. Ми вже бачили, як похитнулася увага до війни в Україні через ескалацію війни в Ізраїлі. І ми знаємо, що ХАМАС також фінансується Кремлем, – резюмував експерт.

Раніше ми розповідали: влада Венесуели заявила, що на референдумі 4 грудня, попри низьку явку та зауваження спостерігачів, понад 95% виборців визнали “своїми” 160 тис. кв. км багатих на нафту гаянських джунглів (регіон Ессекібо).